

Centar za ženske studije Zagreb u suradnji s
Odsjekom za komparativnu književnost
Filozofskog fakulteta u Zagrebu i
Odjelom za komunikologiju, medije i novinarstvo
Sveučilišta Sjever

objavljuje

Poziv na znanstveno-književni skup s međunarodnim sudjelovanjem:

NASILJE, INSTITUCIJE, ROD: IZAZOVI I PERSPEKTIVE

koji će se održati **u sklopu Dana Marije Jurić Zagorke, 22. i 23. studenog 2024.** u Zagrebu, u prostorijama Centra za ženske studije/Memorijalnog stana Marije Jurić Zagorke, na Dolcu 8

Tema ove konferencije nažalost je iznimno aktualna i relevantna u današnjem društvu gdje se suočavamo s brojnim izazovima u vezi s pitanjima roda, nasilja i uloge institucija.

Rodno uvjetovano nasilje temelji se na socijalnim konstrukcijama roda i obuhvaća različite oblike, uključujući fizičko nasilje, seksualno nasilje, emocionalno i psihičko zlostavljanje, ekonomsko nasilje te nasilje u obliku kontrole ili prisile, a koje se događa na temelju rodnog identiteta ili spola. Žrtve rodno uvjetovanog nasilja prema statistikama najčešće su žene, posebno žene koje pripadaju marginaliziranim zajednicama, a počinitelji su najčešće intimni partneri. Rodno uvjetovano nasilje proizlazi iz duboko ukorijenjenih društvenih normi, stereotipa i nesrazmjera moći. Kulturološki, ekonomski i politički faktori također igraju ulogu u perpetuiranju ovog nasilja. Posljedice rodno uvjetovanog nasilja mogu biti izrazito ozbiljne i uključuju fizičke ozljede, emocionalni stres, depresiju, anksioznost te dugoročnu patnju za žrtve i njihove obitelji. Rodno uvjetovano nasilje trajno razvojno koči cijelo društvo i može imati ozbiljan utjecaj na velik broj društvenih procesa, uključujući ekonomske i zdravstvene aspekte.

Osim interpersonalnog nasilja, postoji institucionalno nasilje, također poznato kao sistemsko nasilje ili strukturalno nasilje, a odnosi se na oblik nasilja koji proizlazi iz nefunkcionalnih ili nepravednih institucionalnih struktura, politika ili procesa u društvu. Ova vrsta nasilja može biti manje očigledna od interpersonalnog nasilja, ali može imati ozbiljne negativne posljedice za pojedince i zajednice. Neki su primjeri institucionalnog nasilja sustavna diskriminacija, kršenje ljudskih prava, nepravedno tretiranje i opstrukcija pristupa resursima, pravdi ili uslugama, nepravedni zakoni i politike, nejednakost u pristupu obrazovanju, zdravstvu i zapošljavanju, zlostavljanje u zatvorima, nepravedni pravosudni postupci itd. Također, diskurzivne interpelacije subjektivnih pozicija, implicitne pristranosti te pitanja epistemskih

nepravdi pokazuju da se institucionalno nasilje može događati i na školskim, akademskim i znanstvenim ustanovama.

Borba protiv rodno uvjetovanog nasilja zahtijeva holistički pristup koji uključuje edukaciju, promociju rodne ravnopravnosti, znanstveno-istraživački rad, jačanje zakonodavstva i pružanje podrške žrtvama. Organizacije civilnog društva, vlasti i zajednica igraju ključnu ulogu u prevenciji i suzbijanju ovog oblika nasilja. Suočavanje s institucionalnim nasiljem zahtijeva sustavne promjene u institucijama i zakonima, kao i podizanje svijesti i mobilizaciju građana.

U vezi s krovnom temom skupa, Zagorkinim životom i djelom, posebno pozivamo priloge koji u središte interesa stavljaju upravo tu temu. Zagorka je u svom životu i radu često bila žrtvom kako interpersonalnog nasilja u roditeljskom domu i u braku tako i institucionalnog, često upravo rodno uvjetovanog nasilja na radnom mjestu i u kulturnoj javnoj sferi, od prisilne izolacije u „posebnoj sobi“ tijekom angažmana u Obzoru do brojnih slučajeva zlostavljanja i vrijeđanja koje je redovito pratila eksploatacija uspjeha i popularnosti njezinih djela. Uvijek buntovna i hrabra, Zagorka je te slučajeve detaljno opisala u svojim autobiografskih tekstovima, a to je iskustvo upotrijebila i u kreiranju borbenih junakinja svojih romana koje se također neumorno suprotstavljaju rodno, klasno i nacionalno uvjetovanom nasilju koje ponekad dolazi od mizoginih muškaraca, ali i autoritarnih žena, ponekad od represivne države i drugih institucija, a najčešće u obliku maskuline figure koja u sebi ujedinjuje obje vrste nasilja.

Teme koje će se razmatrati na konferenciji uključuju, ali nisu ograničene na:

- povijest nasilja
- teorijski pristupi problematici roda i nasilja
- rod i nasilje u različitim diskurzivnim poljima
- pravni okviri i dokumenti
- analize književnih i drugih umjetničkih ekspresija
- oblici rodno uvjetovanog nasilja i nasilja nad ženama
- institucije kao počinitelji nasilja
- institucionalni odgovor na nasilje
- identifikacija i prevencija
- podrška žrtvama
- problemi s prijavljivanjem rodno uvjetovanog nasilja
- izazovi u životima transrodnih i interseksualnih osoba
- aktivizam i zalaganje za pravdu, društveni pokreti
- utjecaj pandemije na rodnu neravnopravnost i nasilje
- mediji, nasilje i rod
- obrazovne institucije, nasilje i rod
- religija, nasilje i rod
- rodno uvjetovano nasilje na radnom mjestu
- digitalno nasilje, društvene mreže i rod
- videoigre, nasilje i rod
- (ne)kažnjavanje zločina i primjerenost kazne
- feministička kriminologija i viktimologija.

Očekujemo da će ova konferencija pružiti inspiraciju i potaknuti nove načine razmišljanja o pitanjima roda, nasilja i uloge institucija u društvu. Pozivamo zato istraživačice i istraživače iz svih polja društvenih i humanističkih znanosti, praktičare i praktičarke, aktivistkinje i aktiviste te sve zainteresirane da svojim izlaganjima doprinesu raspravi o ovim temama.

Prihvatit će se izlaganja na hrvatskom i engleskom jeziku.

Sažetak izlaganja (između 150 i 300 riječi) s kraćim životopisom molimo poslati **do 20. rujna 2024.** na e-mail adresu: zagorka@zenstud.hr.

Kotizacija:

Autori/ce radova: 25 eura

Kotizacija uključuje: sudjelovanje na konferenciji, konferencijske materijale, osvježenje, ručak i potvrdu o sudjelovanju na skupu.

Studenti/ce postdiplomskih studija, nezaposleni/e i sudionici/bez izlaganja **ne** plaćaju kotizaciju.

Programski odbor skupa: dr.sc. Lidija Dujić, dr.sc. Anita Dremel, dr.sc. Maša Grdešić, dr.sc. Suzana Coha, mr.sc. Sandra Prlenda, Ana Zbiljski

